

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

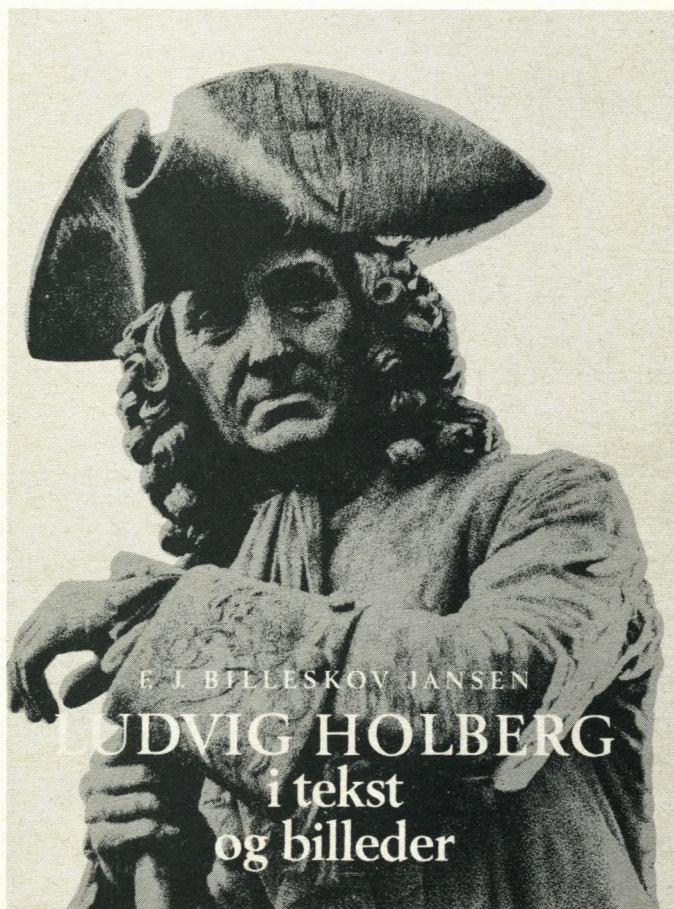
SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

April

Årgang 69 . Nr. 4

1984

Indhønt tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

**H. C. Bjødstrup
Jensen**

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/S

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

**SAAB
DACIA**

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE

Tlf. (02) 17 00 72

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 7163

ISS Linnedservice A/S
NÆSTVED . TELEFON 72 25 50

Soransk Samfunds Holbergjubilæums-bog gave til alle medlemmer

Den 3. december 1984 er det 300 år siden Ludvig Holberg blev født. Mange kredse, både i Danmark og Norge, vil se det som en kærkommen lejlighed til at fejre mindet om ham. For i helt enestående grad har han sat sit præg på Danmarks og Norges kultur i de mellemliggende århundreder.

Vi gamle Soranere nærer en ganske særlig hengivenhed for Holberg. Vi oplever ham som en af vore egne, fordi han skænkede sin formue til Frederik den Femtes akademi. Hans betydning for Sorø er åbenbar og rækker helt frem til i dag, hvor den gave han skænkede, vil være en medvirkende årsag til at bevare skolen som et af landets statsgymnasier. I kraft af sine fortjenester blev han gravlagt i Sorø kirke, hvor han hviler i Wiedevelt's pragtfulde Sarkofag som en af Sorøs største velgørere.

Det er på denne baggrund helt naturligt, at Soransk Samfund har ønsket at være med i festligholdelsen af Holbergåret. Forskellige muligheder har været drøftet i bestyrelsen. Men til sidst besluttede vi os for en særudgave af en Holbergbilledbog af professor Billeskov Jansen med en fortløbende tekst om Holberg, som forlaget Rosenkilde og Bagger oprindeligt planlagde at udgive.

Særudgaven er indbundet i kunstpergament med Soransk Samfunds bomærke i guld på indbindingen. Lektor Svend Ranvig har i en indledende tekst redegjort for Holbergs særlige tilknytning til Akademiet. Bogen har i mellemtiden skiftet forlagsnavn til Finn Jacobsens forlag, navnet på forlagslederen hos Rosenkilde og Bagger, der har forestået den praktiske tilrettelæggelse af udgivelsen.

Bogen er fra bestyrelsens side tænkt som en gave til alle Soransk Samfunds medlemmer, og vi finder i bestyrelsen, at vi vanskeligt kunne finde en smukkere måde

at markere Holbergåret på, ligesom vi heller ikke nærer tvivl om, at den vil blive vel modtaget af vore medlemmer.

Men på trods af den overordentlig favorable pris, til hvilken vi har erhvervet bogen, ca. 75 kr. incl. moms (til sammenligning kan nævnes, at hvis forlaget skulle sælge den udgave, der gives medlemmerne, ville prisen ligge på omkring 200 kr.), så skal det ikke nægtes, at det inden for de midler, Soransk Samfund råder over, er en betragtelig udgift. *Hvis derfor medlemmerne bliver så glade for bogen, at de vil yde et personligt bidrag, til nedbringelse af udgifterne, kan det ske ved at indsende et beløb på det i bogen indlagte girokort.*

Bogen udsendes i april 1984 til alle efter Soraner-bladets adresseliste.

Soransk Samfunds bestyrelse

Soransk Samfunds legat- kapitaler pr. 31/12 1983

Soransk Samfunds understøttelsesfond	231.662,62 kr.
De gamle soraneres jubilæumsfond	44.290,81 kr.
Soransk Samfunds 100-års jubilæumslegat og Fønicks-fonden	324.065,02 kr.
Støttefonden for gamle soraneres efterladte	18.748,38 kr.
Frantz Ch. Bruuns legat	89.018,07 kr.
G. Hoff-Hansens legat	15.872,78 kr.
Fr. Jørgensen og hustrus legat	2.882,79 kr.
Cand. jur. Aage Krarup Linds legat	349.966,93 kr.
Handelsskoleejer Vald. Petersens legat	15.653,74 kr.
Ingeborg og P. Suhr Henriksens legat	<u>11.016,66 kr.</u>
Beholdning optaget til kursværdi	<u>1.103.177,89 kr.</u>

Et verdensomspændende firma af Henry Krog-Meyer (S 11)

Få mennesker og færre soranere har udrettet så meget i deres liv som Ove Arup.

Han blev student fra Sorø i 1913 og studerede først filosofi, da han syntes, man burde prøve at finde ud af meningen med livet, og derefter polyteknik, og først efter 25 års forløb startede han i 1938 sit rådgivende ingeniørfirma, for han ønskede at samle erfaringer, så han kunne bygge på et solidt grundlag, som en ingeniør jo skal.

Og konstruktionen holdt!

Hans firma voksede med en fantastisk fart, og nu er det det største rådgivende ingeniørfirma i England med hovedkontor i London og afdelinger i 10 provinsbyer, et personale på ca. 2.000 og hertil 38 underafdelinger over hele Verden.

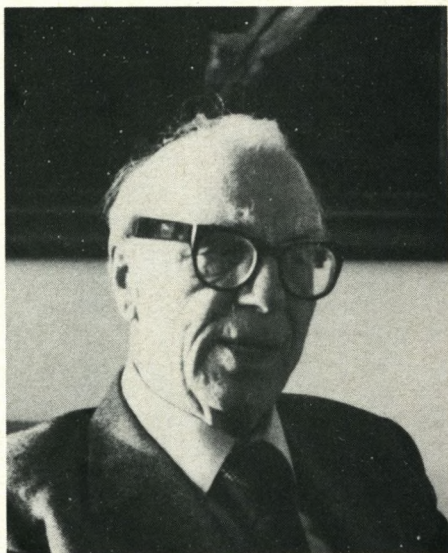
Han forstod at udvælge de rigtige hjælpere, som efterhånden voksede til at blive parthavere og chefer for afdelinger i udlandet, og Arup er selv den første til at erkende, at uden disse gode medarbejdere var firmaet ikke blevet den succes, som det er.

Det er intet under, at så mange af personalet bliver længe i firmaet, mange hele deres liv. Ikke blot har de til huse i moderne kontorer med alle tænkelige bekvemmeligheder, rigelig plads, eget skrivebord, reoler, bordplads til tegninger, men også de nyeste hjælpemidler, computere, fotokopimaskiner osv.

Ove Arup har også indført en bonusordning for personalet, idet de udvalgte tildeles et antal »aktier«, dels efter tjenestetid, dels – og navnlig – efter dygtighed. To gange årligt udbetales »udbytte«, en del af firmaets fortjeneste. Derved gøres personalet interesseret i firmaets trivsel.

Ejendommeligt er det, at Arup faktisk er født i Newcastle on Tyne i 1895. Dengang vidste ingen, at han ville komme tilbage igen i 1923 og få sin livsgerning her i England.

Han viste straks stor interesse for arkitektur og for arkitekter, og dette bevirke-

de, at disse strømmede til hans firma og overlod ingeniørarbejdet ved deres bygningsværker til ham.

Dette medførte også, at han modtog »Royal Gold Medal for Architecture«, en ære, som aldrig før er tildelt andre end arkitekter.

Arups firma har behandlet ca. 33.000 projekter, så det er håbløst at gå i detaljer, men man kan roligt sige, at de hvide skaller, der danner taget på Operahuset i Sidney Australien, ikke var blevet til uden Arups beregninger og konstruktionskynighed. Desuden havde han stor andel i den ejendommelige konstruktion og elegante udførelse af Coventry Cathedral, da den blev genopført efter den anden verdenskrig.

Det er godt, at flere lande har forstået at vurdere Ove Arups indsats. Danmark har udnævnt ham til Ridder af Dannebrog, og senere til Kommandør af første grad, ligesom han er æresdoktor ved Polyteknisk Læreanstalt i Lyngby.

England har tildelt ham C.B.E. (Com-

mander of the British Empire), og han blev adlet på Buckingham Palace som Sir Ove. Den engelske ingeniørforening har tildelt ham sin guldmedalje og F.I.C.E., F.I. Struct. E., og fire universiteter udnævnte ham til æresdoktor. Desuden har Frankrig tildelt ham M.Soc. C.E. og Irland M.I., C.E.I.

Ove Arup er ikke blot et sjældent velbevaget og rigt udstyret menneske – et geni – men han besidder også en så tiltalende karakter, så fine menneskelige egenskaber, at alle kan lide ham og falder for ham. Og trods sin succes, trods alle æresbevisninger, doktorgrader, ordner og så videre

er han ganske upåvirket af denne virak og er samme beskedne mand og gode ven, som vi kendte ham før i tiden.

Bag enhver stor mand i historien står en stor kvinde. Og sådan er det også her. Bag sir Ove står hans kone lady Li. Begge er verdens dejligste mennesker, men uden lady Lis medvirken havde sir Ove næppe nået stigens øverste trin.

Det glædede mig at se Sorø Akademi hædre sin berømte søn, da han som 70-årsstuderterjubilant deltog i Soransk Samfunds årsfest i 1983.

Fra rektor og nedefter hyldede man ham. Han fortjente det!

Lidt om Soraner-Biografiernes »Andre« af Arne Østergaard (S 29)

I 1977 udkom: »Soraner-Biografier 1822-1900« med biografier af 2222 personer, der i et eller andet tidsrum mellem 3. oktober 1822 og 31. december 1900 har været elever på skolen. Heraf er 1090 udgået af skolen uden afsluttende eksamen og er derfor efter det princip, som blev brugt i biografierne 1900-1960, årgangsvis placeret i gruppen Andre.

Æren og ansvaret for de to bind biografier tilkommer A. Kann Rasmussen (S 22), han organiserede arbejdet og gjorde en meget stor del af det, og han har ligeledes æren for den meget praktiske inddeling. Man skulle tro, at AKR efter dette store arbejde var mæt af personalhistorisk arbejde, men det er ikke tilfældet. Der er senere kommet personalhistoriske arbejder fra hans hånd, og flere er på vej. Ikke nok hermed, han fortsætter med at samle oplysninger til biografierne og indfører dem i sine eksemplarer.

Dette fik jeg for nogen tid siden et yderligere bevis på, idet han overlod mig et avisudklip fra Berlingske Tidende (25/8 1976), der under overskriften: »Telegrafbestyrerens charterdrøm« bl.a. indeholdt en omtale af en gammel soraner.

Han henledte endvidere min opmærksomhed på en artikel i »Jul i Sorø 1977« med titlen: »To drenge fra Slaglille præ-

tegård«, skrevet af vort afdøde æresmedlem Ellen Vibeke Jensen (S 1913). Den handlede om to gamle soranere, begge biograferet i Soranerbiografierne 1822-1900.

Endelig lånte han mig bogen: *Chr. Nees: »Luftseilads baseret på Fugleflugt«*, trykt i Helsingør 1869 på H. Donatzkys bogtrykkeri. Den var omtalt i artiklen fra 1976, og AKR havde netop fået fat på den.

Således provokeret har jeg læst de to artikler og bogen, og det har moret mig. Om det morer læserne, er jo en anden sag, men lad det være et uhyre beskedent bidrag til de gamle biografier, at jeg her fremkommer med et slags referat.

Lad mig begynde med EJV's artikel fra JUL i Sorø. De to drenge er *Anton W. Nees* (1825) og *Chr. Nees* (1827). Den første biografi er meget kortfattet, men EVJ supplerer den morsomt og indgående og fortæller om hans lange og interessante liv. Han var jo en af de »Andre«, udgået af skolen »af mangel på Lyst og Anlæg«. Der er mange grunde til, at elever udgår uden eksamen. Hendes artikel viser, at skolens udtalelse, hvis der foreligger en sådan, kan være helt misvisende. Disse elever har ofte i modsætning til dem, der udgår med eksamen, et spændende og in-

teressant liv, måske fordi det ikke går efter forud afstukne baner.

Den anden dreng var Chr. Nees (1827), hvis biografi er ret omfattende, og jeg tillader mig at referere, da næppe alle læsere har anskaffet sig Soraner-Biografier 1822-1900.

Det er ellers nærmest en billigbog!

Hun skriver: Chr. Nees gik på skolen i 4 år og gik ud af den uden nogen eksamen, men med et lærdomsindhold, der nærmest har svaret til realeksamen. I 1829 drog han til København og kastede sig ud i mange kemiske og fysiske studier, var opfinder af f.eks. en rugemaskine og et ganghjul, gennem hele sit liv stærkt interesseret i luftstrømninger og balloners bæreevne og kort sagt en mand med mange jern i ilden. I 1835 blev han gift. I 1837 tog han eksamen som examinatus juris og i 1841 som cand. polyt. En tid var han beskæftiget med daguerreotypi, men slog sig til ro med telegrafien, var telegrafbestyrer i Haderslev og fra 1860-1885 i Helsingør. Han oplevede i 1895, 83 år gammel, hæderlig omtale og løfte om diplom fra Smithsonian Institutet i Washington for en afhandling om vindhastigheden i de højere luftlag og udgav et lille skrift om luftsejlad. Men mest levende og nær bliver han for mange af os, når vi får at vide, at han var gift med en søster til tegneren Fritz Jürgensen og er fader til dennes berømte model, den lille Gysse.

Som nævnt ovenfor var Chr. Nees altså telegrafbestyrer i Helsingør. Han tog levende del i tidens rørelser, og blandt disse var interessen for luftfart. Det kan f.eks. nævnes, at H. C. Ørsted i 1836 begik sit første digterværk: »Luftskibet«. Man skal lægge mærke til, at han ikke benyttede den da gængse betegnelse, aerostatisk maskine, og det er helt i overensstemmelse med Ørsteds bestræbelser for at skabe danske navne; ny-ord som f.eks. ilt og brint skyldes som bekendt ham.

Der er ingen tvivl om, at Nees kendte såvel Ørsted som tidens andre intellektuelle. Han var særdeles velorienteret i både

tekniske og fysiske emner, hvilket hans bog bevidner.

At gennemgå hans bog i enkeltheder skal jeg ikke forsøge, men prøve at give eksempler på hans stil, bogens opbygning og hans visioner.

Hans tanke er at konstruere en flyvemaskine, der ved at bevæge vingerne, som fugle gør det, kan bevæge sig gennem luften i rimelig fart.

Med det for øje gennemgår han meto-disk og omhyggeligt bl.a. selvstændig bevægelse, fuglevingers konstruktion og vin-gebevægelser.

Efter hvert større afsnit er der et sam-mendrag, som for eksempel i afsnittet, »Et orienterende Overblik«, morsomme begrundelser:

»De store fugle kunne ikke hæve sig vertikalt op uden at være i Fart. Der gives et sikkert Bevis i den Maade, hvorpaa Condoren fanges i Peru.

Landboerne dersteds udlægge som Lokkemad en dræbt Ko og omgive den i en Radius af ca. 15 skridt med en Kreds af temmelig tæt ved hinanden nedrammede 2-3 Alen høie Stænger. Det varer ikke længe, inden Condoren indfinder sig og styrter sig over Byttet, uden i sin Rovbegierlighed at bemærke Pæleværket. Men nu trænge flere Landmænd ind, bevæbnede med Knipler, og der opstaaer en Kamp, der ikke altid løber af uden Skrammer. Det er aabenbart, at Fuglen ville være udflyet, hvis den havde kunnet hæve sig nogenlunde vertikalt; med den maa sædvanligvis løbe en 60 Skridt, inden den kan hæve sig, og deri forhindres den. Aarsagen til, at den ikke strax kan hæve sig, ligger i, at dens vingeslag ere langsomme, hvorved opstaaer en lang Faldtid under Opslaget, altsaa et forholdsvis meget betydeligt Faldrum, fordi dette voxer som kvadratet af Faldtiden, og Det, Fuglen kunde havde hævet sig ved hjælp af Spring og Nedslag, forslaaer langtfra ikke til at bringe en effektiv hævning tilveie. Fuglen er sig denne Afmagt bevidst, og slaaes hellere, end at prøve paa at flyve op«.

Dette uddrag viser egentlig meget af

Nees stil, malende eksempler og begrundelser for sine ideer; herefter følger lange og ofte indviklede beregninger af de kræfter, der skal til for at bevæge vingerne på en flyvemaskine, således at den med en dampmaskine som motor kan bevæge sig gennem luften. Skitsen til en sådan maskine omtales, men med Condoreksemplet vil Nees forklare, at det er nødvendigt med en horizontal starthastighed. han foreslår derfor for at klare dette at anlægge afgang- og landingsstationer. Sådanne skal bestaa i »Horizontale Cirkeljernbaner af temmelig store Dimensioner, hvorpaa en særegen vogn skal sættes i passende Fart.....«. Ved afgang skal flyvemaskinen ligge frit ovenpå denne vogn, og man lader først vingerne bevæge sig, når vognen har fået den fornødne fart. Flyvemaskinen skal iøvrigt lande på vognen efter endt flyvning.

De ret optimistiske beregninger og planer står Nees dog vist lidt tvivlende overfor. Han bemærker: »En mindre fordelagtig Omstændighed ved den ovennævnte Flyvemaskine er netop, at den behøver disse Afgangs- og Landingssteder« i et følgende afsnit søger han at bøde derpå, idet han foreslår en flyvemaskine med 6 vinger, der har forskellig funktion ved opstigning og landing. En sådan maskine kalder han en *Hexalator*, der altså skulle være uafhængig af afgang- og landingstationerne.

Sidste afsnit af hans bog bærer overskriften: »Hors d'oeuvre« og indeholder en driftsberegning af en lufrute mellem København og Paris med fem daglige afgang i hver retning, baseret på en passagerbelægning og godsbelægning, halvt af hver. Med ti flyvemaskiner i reserve når Nees optimistisk frem til et årligt driftsoverskud på mere end en halv million rigsdaler.

I første kapitel af bogen fastslår Nees, at den kraftdrevne cigarformede luftballon næppe nogensinde kan løse luftfartsproblemet. Sammenholdt med hans optimistiske beregninger og planer med hexalatoren er det derfor overraskende, at man i

hans efterladte papirer har fundet udførlige arbejdstegninger og beskrivelse af tekniske enkeltheder til et luftskib, dateret 12. marts 1881.

Chr. Nees fik aldrig bygget sin Hexalator eller et cigarformet luftskib. Han døde i 1909, to år efter fik brødrene Wright deres første flyvemaskine i luften. Luftfarts-eventyret begyndte. Charterdrømmen blev realiseret af en anden mand fra Helsingør, iøvrigt min gamle elev i fysik, *Simon Spies*, der udgik af Helsingør Gymnasium.

Lad mig slutte med at bemærke, at det forekommer mig, at de omtalte til gamle soranere, begge af gruppen »Andre«, er gode eksempler på, at en elev, der udgår af skolen uden afsluttende eksamen, kan få et spændende og interessant liv. I de nye soranerbiografier vil der være mange, som er udgået uden eksamen. Der er ikke fra min side skrevet bemærkninger om deres mulige fremtid, og jeg vil gerne sige, at jeg tror, at mange af dem vil få et godt liv, og vi kan godt være tjent med, at de optages i fortsættelsen af Soraner Biografierne.

A. Ø.

DE EJER

EN VÆRDIFULD BOG

som De måske vil sælge?

Vi giver Dem – uden forbindelse – en sagkyndig vurdering og en god, international pris for efterspurgte bøger. F.eks.: **Kobberstikværker, gamle atlas og glober, naturvidenskab, jura og humaniora.** Specielle interesser: Ludvig Holberg, Søren Kierkegaard og H. C. Andersen i originaludgaver samt breve og manuskripter fra kendte personer.

LYNGE & SØN A/S

Internationalt Antikvariat

Silkegade 11, 1113 Kbh. K. (01) 15 53 35

Nordens ældste antikvariat. Grundlagt 1821

Beretning for stiftelsen Sorø Akademi 1/4 1978 – 31/12 1982

Stiftelsens direktion: kontorchef Niels Thye, direktør for de højere uddannelser, professor ved Landbohøjskolen Niels Hermansen og rektor Erling Kristensen har nu udsendt en beretning for Stiftelsens anden 5-års periode, som skal omtales her:

Stiftelsen Sorø Akademis hovedformål er i følge fundatsen og øvrige bestemmelser:

at tilvejebringe midler til nybyggeri m.v. ved skolen samt til byggearbejde og vedligeholdelse af Sorø Kirke og endvidere

at værne om Akademiområdets særpræg og de rige kulturelle og historiske minder, der knytter sig til det.

Disse opgaver skal løses ved hjælp af afkastet af Stiftelsens formue, idet kapitalen ikke må angribes.

I de ti år, der er forløbet, siden fundattillægget af 1973 medførte udnævnelse af en direktion på tre medlemmer til at administrere Stiftelsens midler, har direktionen arbejdet på at skaffe balance i driftsøkonomien, hvilket er lykkedes, og samtidig er man begyndt at afvikle en gæld til undervisningsministeriet fra tiden før 1973 på 3 ½ million kr.

Skovdriften er planlagt frem til 1992, således at man kan få et rimeligt udbytte uden at forringe skoven, og der er ved *grusgravning* i en del af Bromme Skov og ved *udleje af jagten* i en række skove skabt yderligere indtægtsmuligheder.

Landbrugsdriften på Stiftelsens tre større gårde: *Nordruplund*, *Mørup* og *Tulsted* ved Skørping er forbedret ved anskaffelse af korntørringsanlæg jordforbedring, dræning og forbedringer på driftsbygningerne og ved forhøjede forpagtningsafgifter.

Driften af Akademihaven og kirkegårde er rationaliserede for at holde udgifterne nede. Ved naturlig afgang er de faste folk reduceret til 5, suppleret med løs arbejdskraft ved spidsbelastning.

Renteindtægterne af den likvide kapi-

talformue er øget ved omlægning til højere forrentede papirer.

Sorø Akademis skole har en række bygningsmæssige ønsker, hvoraf nogle skal finansieres af staten, andre af Stiftelsen. Af disse ønsker er en ny idrætshal højest prioriteret, og direktionen håber at få en ordning med hensyn til at fordele udgifterne over en årrække.

Sorø Akademis Bibliotek er blevet brand- og tyverisikret, og der er indrettet et brandsikkert boksrum til de sjældneste bøger og arkivalier. Det samme er sket med Sorø Kirke, og der er udskiftet en stor del af Kirkens blyindfattede ruder.

Byejendommene på Torvet og i Søgade er blevet restaurerede og udlejede på almindelige lejevilkår, undtagen Søgade 7. Taget på ministerboligen er blevet fornyet og isoleret, og Frugthaven ved Inge-mannsvej, Sløjdhaven og Ringstedvej 26 er bortsolgt.

Med hensyn til *skovdriften* har der været nedlæggelse af skovparter, så der nu kun er 6 skovfogeder og kun én skovrider og en forstfuldmægtig.

Efter driftplanen vil der i 1992 stadig være ca 1/3 løvskov og 1/3 nåleskov. Der har været en del stormfald i periodens løb og vanskeligheder med hensyn til køberes betaling af leveret træ.

Sorø Akademis Skole

Den ny idrætshal er omtalt ovenfor. Det samme gælder Bibliotekets brand- og tyverisikring og brandsikker boks, hvortil der er ydet tilskud af tipsmidlerne. Samlingerne på »Vænget« har modtaget tilskud af forskellige fonds og legater, og Stiftelsen har bidraget med hensyn til tyverialarm. I sommeren 1982 og 83 har Hauchs Samling været åbnet om lørdagen i sommertiden.

Den gamle hundegårdslænge er nedrevet, og der er planer om at lægge en bygning til kostskolefaciliteter på dens plads, men det ligger ud i fremtiden.

Man arbejder med planer om at restau-

rere *Ingemanns Hus* indvendigt, og i øjeblikket er man ved at indrette en ekstra elevator i spisesalen, inddrage et klasseværelse til spisning og desuden en nymøb-
lering af spisesalen.

Akademihaven er blevet udvidet med dele af de private haver, men herom kommer en speciel artikel af akademigartner Hans U. Schwartzbach i foråret.

Sorø kirke

Ramel-Sehesteds kapel ved søndre korsarm er blevet smukt restaureret og de der-værende kister ligeledes. Jørgen Rosenkrantz' epitafium er ved at blive opstillet op ad vestvæggen i nordre korsarm efter restaurering, hvortil Sonningfonden, Nationalmuseet og Sorø Menighedsråd har bidraget.

Kongelig bygningsinspektør arkitekt Niels Koppel er fratrådt som arkitekt for skolen og kirken og afløst af arkitekt *Karsten Rønnow*.

Der har været ført endnu ikke afsluttede forhandlinger om overdragelse af Stiftelsens ejendom Storegade 9 til en selvejende institution: »Kunstmuseet i Sorø«.

Skolens bygningsmæssige ønsker omfatter følgende, der ikke er opstillet i prioriteringsrækkefølge:

Skolens bygningsmæssige ønsker i øvrigt

Inden for de kommende år vil det være nødvendigt at udføre en række større vedligeholdelses- og hovedstandsættelsesarbejder, af hvilke følgende kan nævnes:

1. Modernisering af køkkenet.
2. Restaurering af spisesal og anskaffelse af nyt inventar.
3. Renovering af omklædningsrum, toilet og baderum til nuværende gymnastiksal.
4. Renovering af *Ingemanns Hus*.
5. Renovering af mange tage.
6. Indvendig maling af skolen og renovering af lofterne.
7. Modernisering af rektorgårdens alumnat.
8. Etablering af faciliteterne til lærerophold.

9. Energibesparelsesforanstaltninger.
10. Istandsættelse af portnerboligen ved Vænget.

Erik Trautmann (S 50)

har været ansat i 28 år i Danish Bacon Company, i de sidste 12 år som direktør, men nu har han skiftet firma og er blevet europæisk direktør for New Zealand Meat Producers Board, der har været inde i en udviklingsperiode, som Erik Trautmann nu skal følge op på basis af sine rige erfaringer og sin hidtidige succes. Trautmann er den første ikke-newzealænder på denne post, der dirigerer hele salget af newzealandsk lammekød på det engelske marked, og han er glad for at få denne opgave, efter at han havde forladt Danish Bacon Company i december 1982, på grund af uoverensstemmelser mellem ham og firmaets ledelse om den fremtidige salgspolitik, hvorefter han blev uberettiget afskediget, men han vandt den efterfølgende retssag og fik erstatning.

Det Lyngbeckske Soranerlegat

Af fundatsens bestemmelser fremgår det, at legatets formål er: at hjælpe særligt lovende, *ugifte* elever, der er udgået fra skolen med en eksamen, til en videre uddannelse, idet det forudsættes, at de ikke uden økonomisk hjælp vil kunne gennemføre denne på tilfredsstillende måde.

Fader- eller forældrelose er fortrinsberettigede.

Legatportioner uddeles ved skolens eksamensafslutning, og det er tanken at yde økonomisk hjælp under hele uddannelsen.

For at sikre sig fortsættelse af legatet skal modtageren én gang årligt fremsende fornyet ansøgning, vedlagt en beretning om uddannelsesforløbet og budget og studieplan for det kommende studieår.

NB. Bestyrelsen skal afbryde tildeling af legatet, hvis en legatnyder indgår ægteskab.

Ansøgning, hvortil blanketter fås ved henvendelse til Sorø Akademis rektorkontor, vedlagt frankeret svarkuvert i A5 format, skal være rektor i hænde inden 1. maj 1984.

Erling Kristensen

Indkaldelse til generalforsamling

fredag den 27. april 1984 kl. 19,30 på TRE FALKE, Falkonercentret, Falkoneralle 9, København F.

Soransk Samfund holder ordinær generalforsamling på ovennævnte sted med følgende dagsorden:

- 1) Valg af dirigent.
- 2) Beretning om 1983.
- 3) Fremlæggelse af regnskab for 1983 for Soransk Samfund, Soranerbladet og de under Soransk Samfund hørende fonds.
- 4) Budget for 1984.
- 5) Behandling af indkomne forslag fra medlemmerne i henhold til vedtægterne § 5, stk. 2. (De gældende vedtægter findes i SB april 1983).
- 6) Valg af medlemmer til bestyrelsen.

Efter tur afgår Karen Jensen, Bodil Wille-Møller, Per Salling og Thyge Winther-Jensen, der alle kan genvælges. Desuden afgår Thomas Rasmussen, der *ikke* kan genvælges.

Endvidere søges et nyt medlem valgt i stedet for Palle Taarnhøj, der er udtrådt af bestyrelsen.

- 7) Valg af revisor.
- 8) Eventuelt.

Efter generalforsamlingen er Soransk samfund vært ved to stykker smørrebrød, øl, snaps og kaffe. Der er ikke indbudt nogen taler, så der bliver tid til at hygge sig med gamle kammerater.

Thyge Winther-Jensen

SORANSK SAMFUND

De under Soransk Samfund administrerede legater

Regnskaber 1983

Soransk Samfunds Understøttelsesfond:
Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	11.111,23	
Bankrenter	934,82	
Tilskud:		
Jubilæumsfonden.....	2.080,00	
Krarup Linds legat	<u>2.000,00</u>	4.080,00
Forvaltningsgebyrer		583,76
Overskud	-----	<u>15.542,29</u>
	16.126,05	<u>16.126,05</u>
	=====	=====

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto 470.442, disponibel	41.410,28	
520.822, spærret...	<u>- 51,03</u>	41.359,25
Depot 2206.830		
Obligationer,nóm:	<u>107.200,00</u>	100.860,25
Jubilæumsfonden, tilskud 1983:		2.080,00
Udlånskonto:		
overført fra 1982	<u>87.363,12</u>	87.363,12

De Gamle Soraneres Jubilæumsfond.
Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	4.169,03	
Bankrenter.....	220,21	
Forvaltningsgebyrer		234,64
Uddelte midler:		
Soransk Samfund	1.040,00	
Understøttelsesfonden	<u>2.080,00</u>	3.120,00
Overskud	-----	<u>1.034,60</u>
	4.389,24	<u>4.389,24</u>
	=====	=====

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto 487.574 disponibel	5.481,25	
520.830 spærret...	<u>871,31</u>	6.352,56
Depot 2206.910		
Obligationer nom:	<u>44.100,00</u>	41.058,25
Skyldige beløb:		
Soransk Samfund	1.040,00	
Understøttelsesfonden	<u>2.080,00</u>	3.120,00

Soransk Samfunds 100 års Jubilæumslegat
herunder Phønix fonden

Regnskab for 1983

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	34.484,12	
Bankrenter	598,19	
Aktieudbytter	63,00	
Forvaltningsgebyrer		1.221,28
Uddelte midler:		
Legater		6.000,00
Overskud		<u>27.924,03</u>
	35.145,31	<u>35.145,31</u>

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto 470.523 disponibel :	23.146,54	
520.911 spærret ...:	<u>133,98</u>	23.280,52
Depot 2207.720		
Obligationer nom:	315.600,00	298.114,50
Aktier nom:	<u>300,00</u>	2.670,00

Støttefonden for gamle Soraneres efterladte

Regnskab for 1983

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter.....	1.729,00	
Bankrenter	48,90	
Lotterigevinst	285,00	
Lotteri-fornyelse		230,00
Forvaltningsg ebyrer		125,44
Uddelte midler:		
Legater		1.400,00
Overskud		<u>307,46</u>
	2.062,90	<u>2.062,90</u>

Status pr. 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto 470.485 disponibel:	1.805,38	
520.865 spærret...:	<u>200,00</u>	2.005,38
Depot 2207.210		
Obligationer nom:	<u>24.250,00</u>	16.743,00

Frantz Christoffer Bruuns legat
Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter.....	5.569,67	
Bankrenter	333,80	
Pantebrevsrenter	2.436,06	
Forvaltningsbegyrrer		450,53
Uddelte midler:		
Legat		5.000,00
Overskud	-----	<u>2.889,00</u>
	8.339,53	8.339,53
	=====	=====

Status pr 31. December 1983.

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto	470.469 disponibel:	12.859,88
	520.849 spærret...:	<u>1.641,69</u>
		14.501,57
Depot	2207.050	
	Obligationer..... nom :	52.000,00
	Pantebrev	nom : <u>25.351,50</u>
		49.165,00
		25.351,50

Forstkandidat G. Hoff.Hansens legat
Regnskab for 1983

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	1.493,00	
Bankrenter	54,89	
Forvaltningsgebyrer		87,65
Uddelte midler:		
legat		1.500,00
Kapitalforbrug	39,76	<u>1.587,65</u>
	1.587,65	1.587,65
	=====	=====

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd:		
Konto	450.507, disponibel:	1.475,78
	520.881, spærret...:	<u>402,50</u>
		1.878,28
Depot	2207.560	
	obligationer..... nom :	<u>18.600,00</u>
		13.994,50

Møllejejer Fr. Jørgensen og hustrus legat

Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	262,00	
Bankrenter	7,46	
Forvaltningsgebyr		26,10
Uddelte midler:		
legat		200,00
Overskud		43,36
	<u>269,46</u>	<u>269,46</u>
	=====	=====

Status pr 31. December 1983.

Privatbankens forvaltningsafd:

Konto	470.493 disponibel:	289,91	
	520.873 spærret :	<u>17,88</u>	307,79
Depot	2207.840		
obligation	nom:	<u>5.000,00</u>	2.575,00

'Digteren cand.jur. Aage Krarup Linds legat

Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	14.250,05	
Bankrenter	439,39	
Aktieudbytter	5.040,00	
Offentlig revision 1981/82		350,00
Forvaltningsgebyrer		1.020,60
Uddelte midler:		
legater		10.000,00
Overskud		<u>8.329,84</u>
	<u>19.700,44</u>	<u>19.700,44</u>
	-----	-----

Status pr 31. December 1983.

Privatbanken forvaltningsafd:

Konto	470.531 disponibel	18.746,74	
	520.938 spærret...	<u>2.190,44</u>	20.937,18
Depot	2207.800		
obligationer	nom	179.100,00	140.029,75
aktier	nom	<u>42.000,00</u>	189.000,00

Handelsskoleejer Valdemar Petersens legat
Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	1.100,00	
Bankrenter	53,40	
Forvaltningsgebyrer		59,02
Overskud	-----	<u>1.094,38</u>
	1.153,40	1.153,40
	=====	=====

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd.			
Konto	470.477, disponibel	2.217,74	
	520.857, spærret...	<u>309,00</u>	2.526,74
Depot	2207.130		
obligationer..... nom:	<u>18.500,00</u>		13.127,00

Ingebjørg og Poul Suhr Henriksens legat.

Regnskab for 1983.

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	1.035,63	
Bankrenter	27,18	
Forvaltningsgebyrer		63,50
Uddelte midler:		
legat		1.000,00
Kapitalforbrug	0,69	-----
	1.063,50	1.063,50
	=====	=====

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafd			
Konto	470.515, disponibel	1.110,28	
	520.903, spærret...	<u>431,38</u>	1.541,66
Depot	2207.640		
obligationer..... nom	<u>10.000,00</u>		9.475,00

Sorø, den 5. Marts 1984

KAREN JENSEN

Foranstående legatregnskaber har jeg revideret.

Dragør, den 5. Marts 1984.

ERIK LÜDERS-THOMSEN
statsautoriseret revisor

Soransk Samfund
Regnskab for året 1983

Indtægter:

Kontingenter		97.220,32	
Salg af bøger mv.		2.117,00	
Renter:			
Bank og girokonti	1.725,71		
Obligationsbeholdning	62.461,11		
- renteoplæg 1982	-17.853,33	44.607,78	46.333,49
Tilskud og gaver:			
Gaver til Soranerbladet	15.750,00		
Gave til fremtidigt formål	1.260,00		
Tilskud fra Jubilæumsfonden	<u>1.691,00</u>		<u>18.701,00</u>
			164.371,81

Udgifter:

Soranerbladets underskud jfr regnskab			74.099,51
Arsfesten 1983			
Udgifter	36.089,51		
Indtægter	- 22.960,00		13.129,51
Generalforsamling, møder & sammenkomster			8.975,50
EDB udgifter (kørsel og igangsætning og giroformularer (til 5 år)	12.720,40		
	<u>7.338,30</u>		20.058,70
Porto og depotafgifter mv.			4.743,90
Kontorartikler, tryksager, annoncer....			4.841,45
Revision af blad, legater og samfund... moms	7.000,00		
	<u>1.540,00</u>		8.540,00
Blomster og gaver			1.178,00
Cricketklubben	568,18		
Fyens afdeling	1.500,00		
Jydsk afdeling	<u>1.200,00</u>		3.268,18
Henlagt til gavefond	1.260,00		
Henlagt til dispositionsfond.....	20.000,00		
Overførsel til kapitalkonto	<u>4.277,06</u>		<u>25.537,06</u>
			164.371,81

status pr 31. December 1983

Aktiver:

Privatbanken kto 462.500.....	8.270,77		
Postgirokontto 4001.710.....	20.212,76		
Postgirokontto 3271.307.....	2.607,86		
Indgået 1984 vedr 1983	<u>6.165,00</u>		36.256,39
Mellemregning Soranerbladet	2.979,50		
Renteoplæg, købte obligationer	<u>2.333,33</u>		5.312,83
Depot i Forenede Kreditforeninger:			
Foren. Kreditforen. 2018-12% 500.000	473.750,00		
Depot i Privatbanken:			
Danske Statsgæld 1984/4-10% 100.000	98.500,00		
Kbhvns. Kreditforen 1999 - 7% 28.000	21.490,00		
Østift. Kreditforen 1998 - 7% 10.000	7.500,00		
Østift. Kreditforen 2017 - 7% 2.000	1.215,00		
Østift. Landhypotek 2001 7% 2.000	<u>1.500,00</u>		603.955,00
	(642.000)		

Passiver:

Revision		8.540,00	
			<u>645.524,22</u>

Egenkapital:

Dispositionsfonden			
Saldo 1/1-1983	150.000,00		
henlagt for 1983	<u>20.000,00</u>		170.000,00
Gavefonden			
Saldo 1/1-1983	107.538,80		
Gave fra Adam Boserup	<u>1.260,00</u>		108.798,80
Kapitalkonto			
Saldo 1/1-1983	262.101,24		
Ubenyttet overskud 1983.....	4.277,06		
Realiseret kursgevinst 1983. <u>17.850,00</u>	<u>284.228,30</u>		563.027,10
Kursreguleringskonto			
Kursregulering 1983			<u>73.957,12</u>
			<u>645.524,22</u>

Soranerbladet
Regnskab for 1983

Resultatopgørelse:

Annonceindtægter	9.300,00	
Merværdiafgift	<u>2.046,00</u>	11.346,00
Renter af bank og giro		53,81
Bladets trykning	60.320,00	
Merværdiafgift	<u>13.270,40</u>	73.590,40
Trykning af vedtægter		957,70
Diverse materiale		829,60
Avisporto	9.797,47	
Merværdiafgift	2.083,27	
Udlandsporto, kuverter mv.	<u>3.202,10</u>	15.082,84
Betalr Merværdiafgift		<u>106,21</u>
	11.399,81	90.566,75
Renter fra Bladfonden	5.067,43	
Tilskud fra Soransk Samfund.....	<u>74.099,51</u>	
	90.566,75	90.566,75

Status pr 31. December 1983:

Aktiver:

Sparekassen SDS kto 086-00-02663 ...	874,45
Postgiro..... 8-11-08-59	153,05
Debitorer	1.952,00

Soransk Samfund:

saldo 1/1-1983	5.664,17	
Overførsler 1983	71.414,84	
Udækket underskud 1983	<u>-74.099,51</u>	<u>2.979,50</u>
	2.979,50	2.979,50

Gaver til Soranerbladet i 1983, Kr: 15.750,00 er indtægtsført i Soransk Samfunds regnskab.

Soranerbladets fond
Regnskab for 1983

Resultatopgørelse:

Obligationsrenter	5.426,00	
Bankrenter	62,94	
Renteoplæg/overførsel	66,99	127,22
Forvaltnings og clearingsgebyrer		361,28
Tilskud til Soransk Samfund		<u>5.067,43</u>
	5.555,93	5.555,93

Status pr 31. December 1983:

Privatbankens forvaltningsafdeling	
Konto.....467.536 ... disponibel.....	62,94
Konto.....519.379 ... spærret.....	693,76
Depot.....218.344o :	
Obligationer,....nom: 70.000,-	55.610,50
renteoplæg.....	208,00

Fondskapital:

saldo 1/1-1983	71.946,69	
nedskrivning til kursværdi 1/1....-30.225,00		
hævet på disp.konto.	66,99	
kursregulering 31/12-1983	<u>14.920,50</u>	<u>56.575,20</u>
	56.575,20	56.575,20

København, den 15. Marts 1984.

FINN HARLANG

Foranstående regnskab har jeg revideret.

Dragør, den 18. Marts 1984

ERIK LÜDERS-THOMSEN
statsautoriseret revisor

Frokosten den 1. marts

Blidemåned er ude, og vårmåned står for døren – vinterblomme skyder frem i haverne, og vintergækken holder frosten for nar – hvem husker ikke årstiden netop fra Sorø: Blændende sol på kirkens syd-mur, her er lunt og nogenlunde læ for Fratergårdens hvasse vinde – Klosterporten passerer ilsomt: et svælg af susende kulde! – Netop hjemvendt fra et kort Sorø-besøg har indtrykkene fæstnet sig. For øvrigt er »Grankrogen« nu en saga blott, kun et i øvrigt smukt vintergrønt træ står tilbage. (Det er sket for over 30 år siden *Red*).

Oversavede stammer er strøet rundt omkring, og »Det gule Palæ«s ædle facade synes viden om. Cykler overalt. Parkerede biler foran grænplænen ved Ingemanns Hus, hvor der nu er fri adgang til haven fra alle sider, de to små bindingsværkshuse ligger frit i det åbne terrain – her bliver smukt til sommer! Men Ingemanns hoveddør ser slidt og fæl ud, intet messingskilt stråler som dengang huset var beboet....

Det var frokosten, vi kom fra! Foruden forår var der forandring i luften: Vi blev bænket ved et – smukt – langbord i baglokalet, hvor direktionsbordet imidlertid også er placeret, og dette gav anledning til idelig uro og snak i baggrunden – beklageligt at vi ikke fik vort dejlige lokale ovenpå, men det kunne ikke lade sig gøre på grund af personalemangel! Grunden skulle nu sikkert nok findes i ejerskifte: I følge Frederiksberg Bladet af 28. februar side 16, vil de nye ejere, der i forvejen står for det store discotek »Hollywood« på Amagerbrogade, til at drive restaurant på gammeldags maner: »Allégade 10 skal bevares, som den er, men lokalerne skal forbedres en hel del, i øvrigt vil man køre videre i den gamle ånd...« Nu gik alting lige så godt under monsieur Erik Bjerg Mortensen og Madame (franskfødt) i samarbejde med le cuisinier M. Denis Richard's fortræffelige traktementer – hvad bringer fremtiden?

Det var frokosten, vi kom fra! *Indtil videre celebreres den stadigvæk på »Allégade 10«, hvor vi mødes den 1. torsdag i måneden kl. 12,00 og sætter os til bords klokken 12,15.*

Tyve veloplagte soranere var mødt frem for at høre professor i dogmatik ved Københavns Universitet dr. theol *Jens Glebe Møller '52* tale om Martin Luther – de blev *ikke* skuffede! Æresmedlem og nestor Herluf Krog-Meyer 09, Edvard Suhr 14, Olaf Krog-Meyer 18, æresmedlem Svend Clausen 25, Dan Fink 27, Arne Stauning 29, Peter Waagstein 31, Marie Lyng 32, Svend Jørvang og Paul Rantzau 37, Jens Chr. Lyng 39, Henrik Blemmer og Finn Harlang 45, Niels Estrup, Ib Juul og Rolf Neergaard 47, Jens Glebe Møller 52, Thyge Winther-Jensen 54, Bodil Wille Møller 66 samt benjamin Hans Kiesow 73.

Formand Thyge åbnede mødet på traditionel og behørig vis og rettede en særlig velkomst til Jens Glebe Møller der, efter at forsamlingen havde fået en bid brød ned, indledede sit med spænding imødesete foredrag med at erklære, at det ikke var spor for sent at tale om Luther, selvom det officielle »Luther-år« var i fjor, men opgaven – at holde en kort frokosttale om ham – på det nærmeste måtte karakteriseres som umulig! Jens gjorde nu sit bedste, hvilket bringes som særskilt artikel i bladet.

Som ventet var lysten til meningstilkendegivelse stor blandt tilhørerne, og det manglede ikke på fremragende og skarp-sindige diskussionsindlæg, som det imidlertid ville føre for vidt at referere. Men intet tydede på, at religiøse spørgsmål ikke vedkom de intenst lyttende tilhørere. Udgangspunktet for flere forespørgsler var selvfølgelig (!) også hin berømmelige juleprædiken 1983 – ledsaget af spontane politiske demonstrationer på kirkegulvet – der netop satte fingeren på pulsen, i hvert fald den evigt aktuelle puls: Mennesket der – ifølge Aristoteles – jo af naturen er et politisk væsen (zōon politikon) og derfor som fri borger (politês) selvføl-

gelig deltager i statens liv, kontra borge-
ren i religiøs henseende som lovlydigt
medlem af den dansk-lutherske folkekir-
ke, der jo påberåber sig protestantisk fri-
hed (i modsætning til romerkirkens lov-
bud), men som alligevel har sin protestan-
tiske dogmatik, der jo i sidste instans godt
kan stå i modsætning til det religiøse er-
kendelsesmoment, som i sin tur ikke be-
høver at følge en bestemt kirkeretnings
bestemte »autoritative« lærdomme, der jo
udfra intellektuelle forudsætninger søger
at begrunde den religiøse tro, der herved
bringes under logikkens åg – faktisk et
umuligt forehavende! Lige så umuligt –
efter fleres mening – som den danske
sammensmeltning af stat og folkekirke
der, ifølge Thyge, i eventyrlig grad havde
formået at regulere den religiøse drift og
kanalisere den, hvorved vi her til lands
har formået at adskille stat og religion (!)
og undgået at blande religion sammen
med sociale problemer. Det var et spørgs-
mål, mente Thyge, om vi i dag stod ved
en korsvej i forholdet mellem stat og kir-
ke. Vil en adskillelse ikke føre til kaos?

»Som mennesker har vi aldrig den fulde
frihed, og præsten har heller ikke den ful-
de forkyndelsesfrihed, som forholdene er i
dag«, sluttede Thyge, der erindrede om
det gamle ord: »Når præster strides, er
Fanden løs«, er han sluppet løs allerede
nu? – Svend Clausen henlede opmærk-
somheden på Kai Hørby's (54) bog: »Re-
formationens indførelse i Danmark«
(1968) som god læsning og mente i øvrigt,
at det ringe besøg i kirkerne nok kunne
tyde på manglende forståelse for folkekir-
kens behov. Omvendt fik man, ved sam-
tale med folk i almindelighed, indtryk af
en udbredt forståelse for folkekirke-
ns betydning i dagens Danmark. – Overfor en
udtalt påstand om, at himmel og helvede
ikke var en realitet for nutidens danskere,
ytrede Herluf bramfrit, at »skal vi ikke tro
på dét, så kan vi lige så godt afskaffe det
hele! – Dan harcellerede – med fødder-
ne solidt plantede i historiske kendsger-
ninger – over, at Vorherre en overgang
var tysk, mens Djævelen himself så sande-

lig var engelsk! – og sluttelig satte Kie-
sow en analytisk pegefinger på begrebet
»lutheransk logik«, ifølge hvilken præsten
blev et offer for et pres fra menigheden.

»Nogle af de mest sækulariserende lan-
de i verden er de skadnaviske« – sagde
Glebe Møller i sit afsluttende indlæg –
»og af dem er Danmark det allermost
sækulariserede, derfor har vi ingen sam-
menblanding af stat og kirke. Men nogen
føler folkekirken som en spændetroje på
præstens ytringsfrihed. I den reformerte
såvel som i den romersk-katholske kirke
kan kirken stå mere skarpt overfor stats-
magten, et gode – efter nogens me-
ning – der gerne ser enhver forbindelse
mellem stat og kirke opløst«.

Diskussionen fortsatte livligt på »Præ-
toria«, hvor et mindretal nød en rad pils-
nere uden dogmatiske problemer.

Paul Rantzau

Om Martin Luther

Vi har netop fejret 500-året for Luthers
fødsel. Strengt taget ved vi ikke, om han
var født i 1482, 83 eller måske 84. Man
havde dengang en anden tidsopfattelse,
end vi har i dag. Det kom sig ikke så nøje
med årstallene. Man levede i et overve-
jende landbrugssamfund, hvor man ind-
rettede sit liv efter årstidernes vekslen.
Abstrakte tidsangivelser kom det ikke an
på.

I det hele taget er kløften mellem sam-
fundet dengang og samfundet i dag stor.
Derfor er det ofte svært for os at forstå,
hvad der var Luthers problem. Alle vid-
ste, at der var et helvede og en himmel.
Og det gjaldt om at havne på det rette
sted. Striden stod om, hvordan man kom
det rigtige sted hen – eller blev frelst.
Ved troen på Jesus Kristus alene, sagde
Luther. Men himmel og helvede er ikke
realiteter for moderne mennesker. Allige-
vel må vi selvfølgelig beskæftige os med
Luther. Bl.a. fordi vi har en evangelisk-
luthersk Folkekirke. Striden omkring TV-
prædikenen juleaften viser, at der er stor

uenighed om, hvad der skal forkyndes i denne kirke. Og det hænger sammen med, at de lutherske kirker blev fyrstekirker eller statskirker, i modsætning til de reformerte kirker eller den katolske kirke.

Efter manges opfattelse skal præsterne have mulighed for at tale politisk, også fra prædikestolen. Efter andres er det uforeneligt både med Luthers egen opfattelse og med, at kirken (Folkekirken) er en statskirke. Folkekirken er en serviceinstitution, som skal levere den rene, religiøse vare til folk og ikke andet.

Det er svært at indplacere Luthers opfattelser og tankegang i den moderne verden og dens problemer. Men måske får man det bedste og mest aktuelle indtryk af Luther gennem en lille anekdote: Luther blev spurgt, hvad han ville gøre, hvis han fik at vide, at verden gik under i morgen. Han svarede: »Jeg ville plante et træ i min have«!

Jens Glebe Møller

Memo

Soranerfrokosttalere

I maj er ordet frit (vi går ud fra, at man ikke behøver at kede sig af den grund!), og i juni fortæller Paul Rantzau om sit arbejde med ældre beskrivelser af klosteromganger i Sorø.

Vigtigt om soranerfrokosterne

Prisen for maden kan *kun* opretholdes for dem, der har tilmeldt sig pr. telefon i forvejen.

Møder man op *uden tilmelding*, må man bestille a la carte, og det er dyrere! Altså – ring i forvejen på tlf. (01) 21 14 92, Allegade 10, København F.

Thyge Winther-Jensen

Tandlæger – se her!

Mon ikke der findes en tandlæge, som kunne bruge en *nybagt cand. odont?*

Jeg bliver færdig den 18. juli i år, og er meget interesseret i at komme igang.

Alt har interesse – selv kun ganske få timer.

Evt. også gerne ansættelse med henblik på senere overtagelse.

Annelise Kramp (S 78)

Bagsværd Hovedgade 116A-14H

2880 Bagsværd - tlf. 02-98 70 86

Ordensdekoration

Major i Hæren (Reserven) Bent Koefoed (1938), er udnævnt til R. af Dbg. ifølge Berlingske Tidende 28. februar 1984.

Guldmedalje til FAXE FAD

I konkurrence med 802 øller fra 58 forskellige lande har FAXE FAD fået en guldmedalje på »Selection Mondiale de la Bière« i Bruxelles i februar 1984. Det kan jo ikke undre alle os, der drikker Faxes produkter både til årsfesten og privat resten af året. Der er speciel grund til at glæde sig, for gamle soranere: Bent Bryde Nielsen (S 57), Dan Ibæk (S 54) og Niels Dreyer (S 55) har en væsentlig andel i succesen, der markeres med en speciel halsetiket og en guldmedaljekapsel, så man også kan se, at det er godt øl, man drikker, for smage det har man kunnet længe!

Faxe er det første bryggeri, der i nyere tid har hjembragt en guldmedalje i international konkurrence. Den er givet for det specielle upasteuriserede øl af ensartet og høj kvalitet, hvilket bl.a. skyldes, at der ikke er nogen licensproduktion. Alt øllet tappes herhjemme på de specielle mørke buttede flasker. Til lykke!

Red

Runde fødselsdage i april

1. Husholdningslærer Anne Fenger (f. 1924, S 42), Høveltevej 39, 3460 Birkerød.
2. Læge Hans Trojel, (f. 1934, S 52), Lægghuset, Rådhusvej 12, 4180 Sorø.
3. Bibliotekar Jens Fr. Maarbjerg (f. 1924, S 43), Højmarksvej 25, 2860 Søborg.
8. Tandlæge Aage Krebs (f. 1914, S 32), Grønnegangen 40, 3070 Snekersten.
13. Ingeniør, docent Morten Ludvigsen (f. 1914, S 32), Sortedams Dossering 23, 2200 København N.
14. Overlæge, dr. med. Torben Andersen (f. 1904, S 23), Gl. Strandvej 159 Sletten pr. 3050 Humlebæk.
14. Ernst Skotte Jacobsen (f. 1904, S 23), 1533 22.-st., Brandon, 1000 Manitoba, R7B 1T8, Canada.
14. Civ. ing. Niels Erik Tanholt (f. 1934, S 53), Fuglebakkevej 31, 2000 København F.
15. Frk. Astrid Henningsen (f. 1899, S 17), Frimestervej 26, 2400 København NV.
16. Major John Lindholm (f. 1924, R 41), Skovkanten 1, 2880 Bagsværd.
18. Skovfoged H.C. Burchardt-Sørensen (f. 1914, ' 29), Munkevej 5, Esrum pr. 3230 Græsted.
20. Gdr. Peder H. Christensen (f. 1924, '42), Jørslevvej 1, Jørslev pr. 4653 Karise.
23. Overlæge Wilhelm Magnussen (f. 1904, S 23), 3800 Tórshavn.
23. Advokat Hans Jørgen Utzon-Sørensen (f.1934, S 54), Malmøgade 4, 2100 København Ø.
26. Tandlæge Halfdan Nielsen (f. 1909, S 28), Lyngvej 6, 8240 Risskov.
27. Peter Hauch (f. 1924, '41), Tambuti Estate, Swaziland, Sydafrika.
29. Rektor Aksel Arndal (f. 1904, S 23), Bülowvej 22, 5000 Odense C.
30. Prof., dr. med. Poul Plesner (f. 1924, S 42), Hjulets Kvarter 598, 5220 Odense SØ.

Soranske dødsfald

- FRODE DAHL NIELSEN
15. juli 1923 – februar 1984.
KARL HASTRUP (1922)
9. januar 1909 – 4. februar 1984.
VICTOR BRORSON (S 21)
27. januar 1902 – 9. februar 1984.
OTTO DONATZKY (S 32)
16. november 1913 – 17. februar 1984.
BØRGE MØHL (R 21)
11. juni 1904 – 15. februar 1984.

Om Mark Twain og fugl Fønix

Dan Fink har været så elskværdig at tilsende Soranerbladet en fotokopi af det omtalte afsnit af hans bog: »Naive Rejsende« København 1878. M.T. omtaler et apokryft Nyt Testamente fra 1622, hvori han under et besøg i Palæstina finder følgende om Fønix:

»1) Lader os erindre hint vidunderlige billede af genopståelsen, hvilket fremkommer i de østlige lande eller Arabien.

2) Der gives en vis fugl, kaldet Fønix. Af den slags findes kun én ad gangen i hvert tidsrum på 500 år. Og når tiden for dens forløsning nærmer sig, og den må dø, da danner den sig en rede af virak, myrrha og andre røgelsesarter, i hvilken den da stiger ind at dø, når dens tid er omme.

3) Men af dens kød, helliget og rensat i flammerne, avles en vis orm, som næret af den døde fugls safter, efterhånden bevokses med fjer. Når den er fuldt udvokset, tager den bolig i reden i hvilken endnu benene af dens forgænger ligger, og fører den fra Arabien til Ægypten, til det sted, som kaldes Heliopolis.

4) Og flyvende afsted med den ved højlys dag lægger den reden på Solens alter, hvorefter den atter vender tilbage.

5) Præsterne søger da i deres gamle beretninger og udfinde, at den er kommet tilbage, nøjagtigt efter et forløb af 500 år.«

Troels Larsen

28. august 1923 - 5. december 1983

Troels' pludselige død mandag den 5. december 1983 kom som et smerteligt chok for hans kone og to børn, og for os, hans gamle klassekammerater, betød det, at vi mistede en god kammerat ikke blot fra sorø-tiden, men også fra årene lige siden.

Troels blev optaget i I.M. i 1934 og dimitteret som nysproglig student i 1941, på rektor Raaschou-Nielsens sidste studenterhold.

Det første år som soraner var Troels »skolesøgende«, idet han boede på Torvet hos sin moster Edle og onkel, adjunkt Johannes Jørgensen, vor gymnastiklærer i mellemskolen og inspirerende dansklærer i gymnasiet. Men allerede året efter, i 2. mellem, blev Troels optaget som alumne og måtte flytte til Vænget fra det gæstfrie lærerhjem, i hvilket hele vor klasse og i særlig grad jeg selv har nydt så meget godt gennem hele skoletiden.

Også jeg blev alumne i 2. mellem, og Troels og jeg fandt hurtigt sammen i et ubrydeligt venskab, der blandt andet gav sig udslag i det ret usædvanlige, at vi boede på kammer sammen i de fire sidste år af vor skoletid.

Troels var et kvikt hoved, ofte rap i replikken, hvilket naturligt nok gjorde ham vellidt også blandt lærerne. Men på grund af sin hjælpsomhed, sin medleven i vore problemer, og den oplagthed, han altid lagde for dagen som deltager i vore diskussioner, blev Troels hurtigt det midtpunkt, vi alle samledes om, især i de sidste gymnasieår, hvor hans og mit kammer blev det naturlige mødested og udgangspunktet for vore mange fællesudflugter til Sorøs dejlige omgivelser, som han hele livet satte så stor pris på, og hvis historie han nærede stor interesse for, hvad hans bogsamling og flere kunstgenstande i hans hjem bar tydeligt præg af. Men også i tiden efter studentereksamen var det for os alle ganske naturligt, at Troels var hovedfigur i det udvalg, der arrangerede vore fælles sorøture ved jubilæer og andre lejligheder.

Troels var absolut kunstnerisk begavet, og jeg mindes de mange dejlige cykelture, vi havde sammen, når vi alene to tog ud i skovene, ofte ned til Suserup, hvor vi gjorde holdt på steder, han udså sig som motiv. Han tog så sin malerkasse og sit tegnegrej frem og arbejdede, ofte syngende, mens jeg dasede i græsset ved hans side.

Troels blev cand. jur. i 1948 og straks ansat i Handelsministeriet, og han endte som kontorchef i Industriministeriet efter at have gjort en dygtig indsats som ministeriel embedsmand i mere end 35 år. Myreflittig har Troels altid været, og han har nok påtaget sig en større arbejdsbyrde, end godt var for hans helbred, der i de seneste år ikke var det bedste. Men for Troels gik arbejdet forud for eget velbefindende, og karakteristisk for ham er det, at selv den søndag i december, der blev hans sidste, arbejdede han det meste af dagen på færdiggørelsen af et lovudkast.

For mit eget vedkommende betyder Troels' død, at et livslangt venskab er slut, men for alle os fra årgang 1941 gælder det, at vi gemmer fælles minder om en god soraner.

Jørgen Heller (S 41)

Kære Stoffer!

Under gennemgang af Soranerbladet 1983 har jeg fundet din morsomme artikel om skolekomedien 1929. (Febr. 83). Hertil en lille, uvæsentlig korrektion. Dels hedder jeg ikke Ole Rømer (-og fralægger mig som så ofte før ethvert ansvar for lysets tøyen), dels endte jeg ikke som overlæge i København, men som chef for et lille provinssygehus i Nibe, hvor jeg nu efter mere end et kvart sekels lykkeligt arbejde er overgået til det travle arbejde som fuldtidsbeskæftiget pensionist.

Med venlig soranerhilsen
Hans Kofoed Rømer (s 31)

Soraneraftenen i »Det lille Apotek« den 5. marts 1984

En pige af yngre årgang (yngre end mig, i hvert fald) kom ind fra vindfanget, så sig søgende omkring og attackerede os så beslutsomt: I er da vist Soranere, ikk'?? Jowda. Det var Pia Clemmensen ('80), der i referaterne fra de sidste soraneraftener havde set, at der havde været gamle klassekammerater til stede, og nu ville hun så prøve at træffe dem. Det lykkedes dog ikke denne gang.

Denne af referaterne fremprovokerede opdukken førte til en snak om rimeligheden af at referere disse beskedne arrangementer. På den ene side er der jo egentlig ikke noget at referere: Vi »taler« f.eks. ikke, vi snakker bare. Frokosternes nachspiel, som soraneraftenerne nærmest kan sammenlignes med, referes jo heller ikke. Og Soranerbladets spalteplads er jo også efterhånden blevet ret sparsom. Men på den anden side har det, at de tilstedeværende nævnes, en vis effekt på fremmødet de følgende gange, hvad der, som man vil se af nedenstående liste, nok kan behøves. Så vi fremturer altså indtil videre med mini-omtaler af arrangementet – i rent reklameøjemed!

Kim Øxenholt og Yves Marquard ('81) samt *Lars Kromann*, ('82) skaffede sig på et tidspunkt Apotekets spisekort i hænde, uden dog at beslutte sig (dette er blot nævnt for at få med, at man altså også kan få fast føde ved disse lejligheder!) – og dermed er så alle tilstedeværende, bortset fra referenten, nævnt.

På gensyn (eller: på nysyn – til dem, der endnu ikke har været hos os) 2. april, 7. maj og 4. juni.

Tid og sted: Se f.eks. sidste nummer af Soranerbladet.

Per Salling

EFTERLYSNING

Fra følgende medlemmer har vi fået Soranerbladet retur med »adressaten ubekendt«:

Birgitte Gerner Hansen, Motalavej 97, 4220 Korsør.

J. Eilif Joensen, Østergade 5, 7400 Henning.

Fritz Andersen, Havnevej 7, 4760 Vordingborg.

Bent Bredahl Hansen, Hasselvej 11/13, 2720 Vanløse.

Chris Zacho, Hybenvej 14, 2600 Glostrup.

Bjarne Rose, Slotgade 14-3, 2200 København N.

Kurt Bresson, Bygaden 28, 4050 Skibby.

Inge Lise Rasmussen, Samsøvej 47-st., 4300 Holbæk.

Jens Bierring, Kronprinsessegade 40, 1306 København K.

Kan nogen oplyse nye adresser til kassereren?

Finn Harlang

MEMLEMSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1983. For medlemmer fra og med årgang 1976 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

Soransk Samfunds kasserer:

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon (01) 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND stiles til:

Formanden, lektor, mag. art. Thyge Winther-Jensen,
Lønholtvej 10,
3480 Fredensborg
(01) 11 87 65 og (02) 28 29 31

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75

2079

1069

00

BIBI BACHE

VESTER BØGEBJERGVEJ 68

4220 KORSØR

***Dybfrosne
desserter, brød
og bagværk.***

Mette Munk A/S
Gøteborggade 5 · 5000 Odense, Danmark
Tlf. 09-13 44 13